

وزارت جهاد کشاورزی

سازمان دامپزشکی کشور

شماره: ۹۲/۱۰/۱۴۰۳۵

تاریخ: ۱۳۹۲/۲/۳۱

پوست:

مدیرکل محترم دامپزشکی استان

موضوع نامه: " شیوه نامه نظارت بهداشتی دامپزشکی بر اماکن دامی و صنایع وابسته به دام "

سلام علیکم ،

با صلوات بر محمد و آل محمد(ص) و با احترام

پیرو بخشنامه شماره ۹۰/۱۰/۸۵۲۱۲ مورخ ۱۳۹۰/۱۲/۲۴ و در راستای برنامه های اجرایی تضمین کیفیت و سلامت فرآورده های دامی و آبزیان (موضوع ابلاغیه های شماره ۰۲۰/۴۷۶۲۰ مورخ ۱۳۹۰/۱۲/۲۲ و ۰۲۰/۴۲۲۴ مورخ ۱۳۹۱/۰۲/۱۳ وزیر محترم جهاد کشاورزی) و با عنایت به ضرورت حفظ بهداشت و سلامت دام و فرآورده های دامی و صیانت از سرمایه های دامی و به منظور وحدت رویه در اعمال نظارت بهداشتی دامپزشکی ، بدین وسیله شیوه نامه « نظارت بهداشتی دامپزشکی بر اماکن دامی و صنایع وابسته به دام» که به استناد قانون سازمان دامپزشکی کشور - مصوب ۱۳۵۰ و آئین نامه اجرائی نظارت بهداشتی دامپزشکی - مصوب ۱۳۸۷ تدوین شده است جهت استحضار و اقدام لازم ایفاد می شود .

ضمنا متن کامل این دستورالعمل (مشتمل بر ۵ صفحه) ، در پایگاه اطلاع رسانی سازمان دامپزشکی کشور به آدرس « WWW.IVO.IR » قابل دسترسی است.

سید محسن دستور

تثانی: تهران خیابان ولی عصر (عج)، دوراهی یوسف آباد، ابتدای خیابان سید جمال الدین اسفنجی

صندوق پستی ۱۹۵۵/۶۳۹۹ تلفن: ۰۲۰۸۸۱۵۲۴۴۰۰۰۴ و ۰۲۰۸۸۱۶۲۳۴۲

WWW.IVO.ORG.IR

وزارت جهاد کشاورزی

سازمان دامپزشکی کشور

Iran veterinary organization

مقررات ملی دامپزشکی

۹۲/۴۹

فروردین ماه ۱۳۹۲

ویرایش اول

دستورالعمل :

شیوه نامه

نظارت بهداشتی دامپزشکی

بر

اماکن دامی و صنایع وابسته به دام

Directive for :

IVO

92/49

April - 2013

آدرس: تهران ، خیابان ولی عصر ، دوراهی یوسف آباد، ابتدای خیابان سید

جمال الدین اسدآبادی، ساختمان سازمان دامپزشکی کشور

دورنویس: ۸۸۹۵۷۲۵۲

تلفن: ۸۸۹۶۳۳۸۰ - ۸۸۹۵۰۸۷۶

WWW.IVO.ir

پایگاه اینترنتی:

شیوه نامه

نظارت بهداشتی دامپزشکی بر اماکن دامی و صنایع وابسته به دام

پیش گفتار:

« شیوه نامه نظارت بهداشتی دامپزشکی بر اماکن دامی و صنایع وابسته به دام » بنا به پیشنهاد دفتر نظارت بر بهداشت عمومی و مواد غذایی و به استناد قانون سازمان مصوب ۱۳۵۰/۳/۲۴ و همچنین آئین نامه اجرایی نظارت بهداشتی دامپزشکی مصوب ۱۳۸۷/۹/۱۳ هیئت وزیران در فروردین ماه سال ۱۳۹۲ مورد بازنگری قرار گرفت و در شانزدهمین جلسه مورخ ۱۳۹۲/۰۲/۰۹ کمیسیون تحول اداری سازمان با کد « دستورالعمل ۹۲/۴۹ دامپزشکی » به تصویب رسید و از ۱۳۹۲/۰۳/۰۱ لازم الاجرا است.

فصل اول : کلیات

ماده ۱ - هدف : اعمال ضوابط بهداشتی دامپزشکی در اماکن دامی و صنایع وابسته به دام موضوع ماده (۲) آئین نامه اجرایی نظارت بهداشتی دامپزشکی

ماده ۲ - دامنه کاربرد : این دستورالعمل در خصوص اماکن دامی و صنایع وابسته به دام موضوع ماده (۲) آئین نامه اجرایی نظارت بهداشتی دامپزشکی، در مراحل احداث و بهره برداری کاربرد دارد.

ماده ۳ - مسئولیت اجراء : مسئولیت اجرای این دستورالعمل بر عهده اداره کل دامپزشکی استان می باشد .

ماده ۴ - قوانین و مقررات :

۱- قانون سازمان دامپزشکی کشور مصوب ۱۳۵۰/۳/۲۴

۲- آئین نامه اجرایی نظارت بهداشتی دامپزشکی مصوب ۱۳۸۷/۹/۱۳ هیئت وزیران

۳- قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶

۴- برنامه اجرایی تضمین کیفیت و سلامت فرآورده های آبزیان - ابلاغیه شماره ۰۲۰/۴۷۶۲۰ مورخ ۱۳۹۰/۱۲/۲۲ وزیر محترم جهاد کشاورزی

۵- برنامه اجرایی تضمین کیفیت و سلامت فرآورده های دامی (فرآورده های خوراکی دام و طیور) - ابلاغیه شماره ۰۲۰/۴۲۲۴ مورخ ۱۳۹۱/۰۲/۱۳ وزیر محترم جهاد کشاورزی

ماده ۵ - تعاریف ، واژه ها و اصطلاحات :

در این دستورالعمل علاوه بر واژه ها و اصطلاحات تعریف شده در قانون سازمان دامپزشکی کشور مصوب ۱۳۵۰ و آئین نامه اجرایی نظارت بهداشتی دامپزشکی مصوب سال ۱۳۸۷ ، واژه ها و اصطلاحات زیر نیز به کار می رود.

۱- سازمان : سازمان دامپزشکی کشور

۲- اداره کل : اداره کل دامپزشکی استان

۳- شبکه دامپزشکی : شبکه دامپزشکی شهرستان

۴- آئین نامه : آئین نامه اجرایی نظارت بهداشتی دامپزشکی مصوب ۱۳۸۷/۹/۱۳ هیئت وزیران

۵- بازرس: شخص واجد شرایطی است که از طرف سازمان/ اداره کل و یا شبکه دامپزشکی برای اعمال بازرسی بهداشتی اماکن دامی و صنایع وابسته به دام تعیین و برابر ضوابط و دستورالعمل های مربوط اقدام می نماید.

۶- اماکن دامی : مراکز نگهداری و پرورش دام، چراگاه ها ، مراتع ، آبشخورها و صیدگاه ها

۷- صنایع وابسته به دام :کشتارگاه ها، کارگاه ها ، کارخانه ها و مراکز تولید، تهیه ، آماده کردن ، توزیع و عرضه فرآورده های خام دامی، سردخانه های مواد پروتئینی با منشاء دامی و مراکز جمع آوری شیر یا عسل و کارخانه های تولید خوراک دام ، انبارهای نگهداری مواد اولیه و یا خوراک آماده دام ، طیور و آبزیان و نیز کارخانه های جوجه کشی

۸- متصدی: به فردی اطلاق می شود که مالک یا مستاجر و صاحب پروانه بهداشتی اماکن دامی و صنایع وابسته به دام موضوع ماده (۲) آئین نامه اجرایی

۹- نقص بحرانی (Critical deficiency): نقص یا انحراف مشاهده شده نسبت به ضوابط بهداشتی که می تواند باعث تولید محصول مخاطره آمیز و نا سالم برای مصرف کنندگان شود.

۱۰- نقص مهم (Serious deficiency): نقص یا انحراف مشاهده شده نسبت به ضوابط بهداشتی که می تواند مانع اجرای کامل ضوابط بهداشتی شده و در صورتی که ادامه پیدا کند ، منجر به تولید محصول مخاطره آمیز و نا سالم برای مصرف کنندگان شود.

۱۱- نقص عمده (Major deficiency): نقص یا انحراف مشاهده شده نسبت به ضوابط بهداشتی که می تواند مانع اجرای اصول بهداشت عمومی در تاسیسات شده و باعث تولید محصول فاسد و معیوب شود.

۱۲- نقص جزئی (Minor deficiency): نقص یا انحراف مشاهده شده نسبت به ضوابط بهداشتی که در گروه های نواقص بحرانی ، مهم و عمده قرار نگرفته و از نظر شدت و انحراف ایجاد شده از آن ها کمتر باشد .

فصل دوم : صدور پروانه و سایر مجوز های بهداشتی

ماده ۶- پروانه های بهداشتی تاسیس دو سال اعتبار دارد و پس از اتمام اعتبار و عدم بهره برداری در صورت مراجعه صاحب یا متصدی واحد و پیشرفت فیزیکی و یا ارائه مدارک مثبت تا یک سال قابل تمدید خواهد بود .

تبصره - در صورت عدم بهره برداری واحد پس از پایان مهلت تعیین شده ، پروانه بهداشتی صادره از درجه اعتبار ساقط می باشد و در صورت ارائه درخواست از سوی صاحب یا متصدی واحد مبنی بر ادامه فعالیت ، به عنوان متقاضی جدید براساس سیاست ها ، قوانین و مقررات جاری، بررسی و اقدام خواهد شد .

ماده ۷- مدت اعتبار پروانه های بهداشتی بهره برداری دو سال می باشد و در صورت عدم تمدید از درجه اعتبار ساقط می باشد.

فصل سوم : بازرسی بهداشتی

ماده ۸- اداره کل موظف است مطابق ضوابط و دستورالعمل های ابلاغی از سوی سازمان از کلیه مراحل احداث و بهره برداری از اماکن دامی و صنایع وابسته به دام ، برابر جدول شماره (۱) بازدید و بازرسی به عمل آورد.

جدول شماره (۱) تعداد بازرسی بهداشتی اماکن دامی و صنایع وابسته به دام (سالانه)

محل ها و اماکن تحت نظارت بهداشتی	شبکه دامپزشکی شهرستان	اداره کل دامپزشکی استان
مراکز نگهداری و پرورش دام (دامداری، مرغداری و آبی پروری)	هر شش ماه یک بار	۱۰ درصد بصورت تصادفی
کارخانه های تولید خوراک دام	هر ماه یک بار	هر شش ماه یک بار
کشتارگاه های دام و طیور	هر ماه یک بار	هر شش ماه یک بار
کارگاه ها ، کارخانه ها و مراکز تولید ، جمع آوری ، آماده سازی ، بسته بندی و نگهداری فرآورده های خام دامی	هر ماه یک بار	هر شش ماه یک بار
مراکز توزیع و عرضه فرآورده های خام دامی	هر ماه دو بار	۱۰ درصد بصورت تصادفی
انبارهای نگهداری مواد اولیه خوراک دام و خوراک آماده دام	هر سه ماه یک بار	هر سال یک بار
کارخانه های جوجه کشی	هر سه ماه یک بار	هر سال یک بار
بنادر و اسکله های صیادی	هر دو ماه یک بار	هر سال یک بار
شناورها و کشتی های صیادی	هر شش ماه یک بار	۱۰ درصد بصورت تصادفی
خودروهای حمل دام زنده و فرآورده های خام دامی	هر شش ماه یک بار	۱۰ درصد بصورت تصادفی

تبصره - اداره کل باید در ابتدای هر سال برنامه عملیاتی نظارت بهداشتی بر اماکن دامی و صنایع وابسته به دام را تدوین و به شبکه های تابعه برای اجرا، ابلاغ و رونوشت آن را به دفتر نظارت بر بهداشت عمومی و مواد غذایی سازمان، ارسال نماید.

ماده ۹ - بازرس باید کارمند شاغل در سازمان باشد و دوره آموزشی مرتبط با ضوابط و مقررات نظارت بهداشتی دامپزشکی را گذرانده باشد.

ماده ۱۰ - بازرس موظف است ضمن بازدید از اماکن دامی و صنایع وابسته به دام ، فرم های ضمیمه را تکمیل و ظرف مدت یک روز اداری به رئیس شبکه مربوط تحویل نماید .

ماده ۱۱ - شبکه دامپزشکی موظف است برای هر یک از اماکن دامی و صنایع وابسته به دام، پرونده مستقل تشکیل داده و تمام مستندات و مدارک و سوابق مربوط به بازرسی و نظارت بهداشتی را در آن بایگانی و نگهداری نماید.

ماده ۱۲ - رئیس شبکه دامپزشکی موظف است گزارش عملکرد بازرسی بهداشتی را به صورت ماهانه برابر شیوه نامه خدمات آماری سازمان ارسال نماید.

ماده ۱۳ - اداره کل و یا رئیس شبکه حسب مورد باید براساس گزارش بازدید کارشناسی و سوابق موجود در پرونده ، شرایط بهداشتی واحد را بررسی و در صورت احراز تخلف، متناسب با نوع و میزان موارد تخلف به شرح زیر با متخلفین برخورد نماید:

۱- ابلاغ و تفهیم موارد تخلف به صاحب و یا متصدی واحد

۲- تنظیم برنامه زمان بندی اصلاح و بهسازی واحد متناسب با نوع نقایص موجود و ابلاغ به صاحب و یا متصدی واحد
۱-۲- در صورت عدم رعایت حریم بهداشتی ، شیوه رفع معارض و رعایت حریم بهداشتی تعیین و به صاحب یا متصدی واحد ابلاغ می شود.

۲-۲- در صورت وجود نواقص و مشکلات فنی و بهداشتی ، چنانچه نواقص بحرانی نباشد ، برنامه زمانبندی رفع نواقص براساس اهمیت و اولویت رفع آن ها از نظر بهداشتی و با توجه به شرایط و امکانات موجود، حسب مورد، با توجه به امکان رفع آن از سوی صاحب یا متصدی واحد، تنظیم و به وی ابلاغ و پیگیری لازم جهت اجرای برنامه ظرف مدت زمان مقرر به عمل می آید. در هر حال حداکثر مهلت زمانی رفع نواقص مهم، از یک ماه، عمده از سه ماه و جزئی از شش ماه نباید بیش تر باشد.

۲-۳- چنانچه نقص بحرانی باشد و یا صاحب یا متصدی واحد در پایان مهلت مقرر نواقص ابلاغ شده را رفع ننماید ، اداره کل و یا شبکه دامپزشکی حسب مورد موظف است ضمن اخطار قبلی از ادامه فعالیت واحد از طریق نیروی انتظامی تا رفع موارد تخلف جلوگیری، مجوزها و پروانه های صادره را با رعایت ضوابط و مقررات از طریق مرجع ذیصلاح قضایی ، تعلیق و یا ابطال نماید.

ماده ۱۴ - اداره کل و یا شبکه دامپزشکی در موارد لزوم به منظور کنترل زنجیره تولید تا مصرف برای عرضه محصولات سالم و بهداشتی و با کیفیت مناسب، تشخیص چگونگی آلودگی محصول، اطمینان از اثر بخشی برنامه شستشو و ضدعفونی و ... از فرآورده ها و مواد اولیه ، آب و خوراک مصرفی (حسب مورد) هر یک از اماکن دامی و صنایع وابسته به دام موضوع ماده (۲) آئین نامه ، باید نسبت به نمونه برداری اقدام و نمونه را برای انجام آزمایشات لازم در آزمایشگاه های مجاز ارسال نماید .

تبصره : اداره کل و شبکه دامپزشکی در صورت برخورد با دام ، خوراک دام و فرآورده های دامی که تولید، نگهداری، حمل، توزیع و عرضه و یا مصرف آن ها به طور غیر مجاز انجام شده باشد و یا دام، خوراک دام و فرآورده های دامی مظنون به قاچاق، بایستی وفق ماده (۷) آئین نامه عمل نماید .

ماده ۱۵ - صاحب و یا متصدی واحد می تواند در صورت اعتراض ، حداکثر ظرف مدت یک هفته مدارک مثبت خود را به شبکه دامپزشکی و یا اداره کل ارائه نماید.

ماده ۱۶ - اداره کل و یا شبکه دامپزشکی حسب مورد ، موظف است حداکثر ظرف مدت یک هفته، مدارک ارائه شده را بررسی و اتخاذ تصمیم نموده و نتیجه را به متقاضی اعلام نماید.

ماده ۱۷ - در صورتی که بازرس بهداشتی در هنگام بازدید و تکمیل فرم گزارش کارشناسی بعلت سهل انگاری و قصور ، اشتباه ، دقت ، صحت و صداقت نداشته باشد ، برابر مقررات برخورد خواهد شد.

فصل چهارم : کنترل بهداشتی

ماده ۱۸- کنترل بهداشتی اماکن دامی و صنایع وابسته به دام توسط مسئول فنی بهداشتی واحد و با کمک دستیاران مربوط انجام می پذیرد .

تبصره ۱- شرح وظایف مسئول فنی بهداشتی برابر بخشنامه ۴۳/۴۹۱۴۵ - ۱۳۸۷/۹/۲۰ سازمان دامپزشکی کشور است .

تبصره ۲- کلیه اقدامات انجام شده توسط مسئول فنی بهداشتی در هر یک از اماکن دامی و صنایع وابسته به دام برابر ضوابط و دستورالعمل های ابلاغی از سوی سازمان انجام می شود .